

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, styczeń 2011

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/2/2011

**POLITYK ROKU 2010
W POLSCE I NA ŚWIECIE**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Podobnie jak w ubiegłych latach, w grudniowym badaniu¹, zapytaliśmy Polaków, kto – ich zdaniem – zasłużył na miano polityka roku 2010. Respondenci mieli za zadanie dokonać wyboru spośród polityków krajowych, a następnie wybrać najbardziej zasłużonego – według nich – polityka ze światowej sceny politycznej. Pytania zadawane w tym reprezentatywnym plebiscycie różnią się w sposób istotny od pytań dotyczących popularności polityków, które zadajemy w każdym miesiącu. Nie prosimy bowiem respondentów o wybór z przygotowanej listy, ale o odpowiedź własną, nasuwającą się im bez jakichkolwiek sugestii ze strony pytającego.

POLITYK ROKU 2010 W POLSCE

Pytanie otwarte, jakie zadaliśmy Polakom, brzmiało: „Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2010? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)”.

Połowa ankietowanych (50%) nie wymieniła żadnego polityka. W tej grupie nieco więcej osób twierdziło, że żadne nazwisko nie przychodzi im do głowy (odpowiedzi: „nie wiem”, „nie interesuję się polityką” czy po prostu „trudno mi powiedzieć” – 27%), niż uznało, że żaden z polityków, którzy im przychodzą na myśl, nie zasłużył na taki tytuł (odpowiedzi: „nie ma takiego”, „żaden” lub inny sposób wyrażenia negatywnej opinii – 23%).

Pozostali respondenci wymienili w sumie czterdziestu sześciu polityków, z których jednak tylko dziewięciu uzyskało przynajmniej po 2% głosów.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (247) przeprowadzono w dniach 7–14 grudnia 2010 roku na liczącej 879 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tytuł polityka roku 2010 należałoby przyznać dwóm osobom – Donaldowi Tuskowi i Bronisławowi Komorowskiemu. Co prawda w ocenie Polaków premier Donald Tusk zyskał minimalnie więcej wskazań (11%), jednak nazwisko prezydenta Bronisława Komorowskiego wymieniło tylko nieznacznie mniej ankietowanych (10%). Na trzecim miejscu, z takim samym wynikiem, znaleźli się Jarosław Kaczyński i Grzegorz Napieralski (po 5%), a na czwartym tragicznie zmarły prezydent Lech Kaczyński – 3% Polaków uważa, że to on powinien otrzymać tytuł polityka roku. Wśród pretendentów do miana polityka roku znaleźli się jeszcze: Jerzy Buzek, Radosław Sikorski, a także Janusz Palikot i Zbigniew Ziobro (po 2%). Ankietowani wymieniali jeszcze: Ewę Kopacz, Joannę Kluzik-Rostkowską, Waldemara Pawlak, Ryszarda Kalisza, Michała Boniego oraz byłego prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego (po 1%).

		CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2010?		
Donald Tusk		11%
Bronisław Komorowski		10%
Jarosław Kaczyński		5%
Grzegorz Napieralski		5%
Lech Kaczyński		3%
Jerzy Buzek		2%
Janusz Palikot		2%
Radosław Sikorski		2%
Zbigniew Ziobro		2%
Michał Boni		1%
Ryszard Kalisz		1%
Joanna Kluzik-Rostkowska		1%
Ewa Kopacz		1%
Aleksander Kwaśniewski		1%
Waldemar Pawlak		1%
Inni politycy (31 nazwisk)		3%
Nie ma takiego, żaden nie zasłużył		23%
Nie wiem, nie interesuję się tym, trudno powiedzieć		27%

Tabela 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1992	Jacek Kuroń – 14% , Hanna Suchocka – 10%, Krzysztof Skubiszewski – 8%, Lech Wałęsa – 7%, Tadeusz Mazowiecki – 3%, Waldemar Pawlak – 2%	19%	23%
1993	Hanna Suchocka – 14% , Waldemar Pawlak – 12%, Krzysztof Skubiszewski – 10%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Jacek Kuroń – 7%, Tadeusz Zieliński – 5%, Lech Wałęsa – 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski – 9% , Jacek Kuroń – 8%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Waldemar Pawlak – 6%, Lech Wałęsa – 5%, Tadeusz Zieliński – 4%, Józef Oleksy – 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa – 14% , Aleksander Kwaśniewski – 9%, Władysław Bartoszewski – 8%, Jacek Kuroń – 8%, Józef Oleksy – 8%, Józef Zych – 3%, Tadeusz Zieliński – 3%, Grzegorz Kołodko – 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski – 12% , Andrzej Bączkowski – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 6%, Józef Zych – 5%, Lech Wałęsa – 3%, Jacek Kuroń – 3%, Jan Olszewski – 3%, Marian Krzaklewski – 3%, Waldemar Pawlak – 2%, Grzegorz Kołodko – 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski – 20% , Marian Krzaklewski – 9%, Włodzimierz Cimoszewicz – 4%, Jerzy Buzek – 3%, Leszek Balcerowicz – 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski – 21% , Jerzy Buzek – 14%, Leszek Balcerowicz – 5%, Leszek Miller – 3%, Bronisław Geremek – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski – 26% , Leszek Balcerowicz – 6%, Jerzy Buzek – 4%, Bronisław Geremek – 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 3%, Marian Krzaklewski – 2%, Andrzej Lepper – 2%, Tadeusz Mazowiecki – 2%, Leszek Miller – 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski – 31% , Andrzej Olechowski – 4%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Geremek – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Jarosław Kalinowski – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski – 33% , Andrzej Lepper – 8%, Lech Kaczyński – 6%, Leszek Miller – 4%, Andrzej Olechowski – 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski – 35% , Leszek Miller – 8%, Andrzej Lepper – 7%, Lech Kaczyński – 3%, Jarosław Kalinowski – 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski – 22% , Jan Rokita – 15%, Andrzej Lepper – 10%, Danuta Hübner – 3%, Marek Borowski – 2%, Józef Oleksy – 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski – 14% , Jan Rokita – 7%, Andrzej Lepper – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 3%, Marek Borowski – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Roman Giertych – 2%, Zbigniew Religa – 2%	27%	23%
2005	Aleksander Kwaśniewski – 18% , Lech Kaczyński – 8%, Andrzej Lepper – 5%, Kazimierz Marcinkiewicz – 4%, Donald Tusk – 4%, Zbigniew Ziobro – 3%, Jarosław Kaczyński – 2%, Jan Rokita – 2%	21%	26%
2006	Zbigniew Ziobro – 18% , Kazimierz Marcinkiewicz – 10%, Donald Tusk – 5%, Andrzej Lepper – 4%, Leszek Balcerowicz – 3%, Lech Kaczyński – 3%, Roman Giertych – 2%, Jarosław Kaczyński – 2%, Zbigniew Religa – 2%	20%	22%
2007	Donald Tusk – 29% , Lech Kaczyński – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Zbigniew Ziobro – 3%, Zbigniew Religa – 3%, Władysław Bartoszewski – 3%	13%	17%
2008	Donald Tusk – 18% , Radosław Sikorski – 9%, Lech Kaczyński – 6%, Lech Wałęsa – 3%, Bronisław Komorowski – 2%, Aleksander Kwaśniewski – 2%	24%	24%
2009	Donald Tusk – 13% , Lech Kaczyński – 6%, Radosław Sikorski – 6%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Komorowski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	35%
2010	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 10%, Jarosław Kaczyński – 5%, Grzegorz Napieralski – 5%, Lech Kaczyński – 3%, Jerzy Buzek – 2%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	23%	27%

Polacy mieli mniejsze niż przed rokiem trudności z przyznaniem tytułu polityka roku, a lista polityków branych pod uwagę okazała się dłuższa. Z drugiej jednak strony żaden z polityków nie wyróżnił się na tyle, by zyskać ten tytuł w sposób zdecydowany i jednoznaczny. Premier Donald Tusk został politykiem roku po raz czwarty z rzędu (poprzednio w latach 2007, 2008 i 2009). Jednak z każdym rokiem jego zwycięstwo jest coraz mniej wyraźne. Ostatnio niemal dogonił go zwycięzca przedterminowych wyborów prezydenckich Bronisław Komorowski, który w dwóch poprzednich latach uzyskiwał po 2% głosów. Czas pokaże, czy obecny prezydent ma szansę powtórzyć sukces swego poprzednika na tym stanowisku Aleksandra Kwaśniewskiego, który w trakcie obu swoich kadencji dziesięciokrotnie (w latach 1996–2005) zdobywał w naszym rankingu tytuł polityka roku. W pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych politykami roku w opinii badanych byli kolejno: Jacek Kuroń (1992), Hanna Suchocka (1993), Andrzej Olechowski (1994) i Lech Wałęsa (1995). W 2006 roku tytuł ten zdobył Zbigniew Ziobro.

Warto odnotować pojawienie się na tej liście i dobry wynik szefa SLD Grzegorza Napieralskiego, który dzięki udanej kampanii w wyborach prezydenckich wyraźniej zaistniał w świadomości Polaków i zdobył grono wiernych sympatyków.

POLITYK ROKU 2010 NA ŚWIECIE

Od 2002 roku pytamy Polaków również o to, który spośród polityków działających na arenie międzynarodowej zasługuje – ich zdaniem – na miano polityka roku. Ten wybór zawsze nastęczał badanym więcej trudności niż wskazanie polityka roku wśród osób działających na krajowej scenie politycznej. Podobnie jak w 2009 roku, trudności z odpowiedzią na to pytanie miał więcej niż co drugi respondent (53%), a dalsze 12% – tyle samo co w roku 2009 – uznało, że żaden ze znanych mu polityków zagranicznych nie odegrał w ciągu minionych dwunastu miesięcy na tyle znaczącej roli w polityce międzynarodowej, by zasłużyć na tytuł polityka roku.

W sumie tylko ponad jedna trzecia badanych (34%) wymieniła jakiegoś polityka działającego na arenie międzynarodowej, któremu – ich zdaniem – należy się miano polityka roku 2010. Łącznie podano trzydzieści nazwisk, z których siedem wymieniło po co najmniej 1% ankietowanych.

Według Polaków politykiem roku 2010 w wymiarze międzynarodowym jest kanclerz Niemiec Angela Merkel (jej nazwisko wymieniło 12% badanych). Tuż za nią znalazł się

prezydent Stanów Zjednoczonych Barack Obama, wskazany przez co jedenastego respondenta (9%). Tych dwoje polityków wyraźnie wyprzedziło wszystkich pozostałych kandydatów do tego tytułu. Na trzecim miejscu znalazł się – obecny także na liście polityków krajowych – szef Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek (3%). Kolejne miejsca zajmują premier Rosji Władimir Putin i prezydent tego kraju Dmitrij Miedwiediew (po 2%). Wśród kandydatów do tytułu polityka roku 2010 brani byli jeszcze pod uwagę prezydent Francji Nicolas Sarkozy oraz premier Wielkiej Brytanii David Cameron (po 1%).

		CBOS
Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2010 ?		
Angela Merkel		12%
Barack Obama		9%
Jerzy Buzek		3%
Władimir Putin		2%
Dmitrij Miedwiediew		2%
Nicolas Sarkozy		1%
David Cameron		1%
Inni politycy (23 nazwiska)		4%
Nie ma takiego		12%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć		53%

Kanclerz Niemiec Angela Merkel zdobyła tytuł polityka roku po raz trzeci, poprzednio w latach 2006 i 2007, a w następnych – 2008 i 2009 – była w tym rankingu na miejscu trzecim i drugim. Kolejne zwycięstwo i wysokie miejsce, jakie nieodmiennie zajmuje w tym plebiscycie kanclerz Niemiec, wydaje się odzwierciedlać nie tylko sympatię dla niej, ale przede wszystkim znaczenie, jakie Polacy przywiązują do stosunków z naszym zachodnim sąsiadem. Prezydent Stanów Zjednoczonych Barack Obama zyskał mniej głosów w roku 2010 niż w 2009 i to mimo niedawnej wizyty Prezydenta RP w USA. Być może zmiana ta odzwierciedla spadek entuzjazmu Polaków w ocenie stosunków polsko-amerykańskich i rosnący sceptycyzm co do oceny znaczenia, jakie obecna administracja Stanów Zjednoczonych przywiązuje do relacji z naszym krajem.

Tabela 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush – 20% , Gerhard Schröder – 6%, Władimir Putin – 3%, Tony Blair – 2%, Günter Verheugen – 2%	16%	45%
2003	George W. Bush – 23% , Jan Paweł II – 4%, Tony Blair – 2%, Władimir Putin – 2%, Gerhard Schröder – 2%	18%	43%
2004	George W. Bush – 13% , Wiktor Juszczenko – 7%, Kofi Annan – 3%, Gerhard Schröder – 2%	17%	49%
2005	George W. Bush – 7% , Angela Merkel – 4%, Tony Blair – 3%, Wiktor Juszczenko – 2%, Ariel Szaron – 2%	18%	54%
2006	Angela Merkel – 9% , George W. Bush – 6%, Tony Blair – 3%, José Manuel Barroso – 2%	16%	59%
2007	Angela Merkel – 9% , Nicolas Sarkozy – 7%, George W. Bush – 6%, Władimir Putin – 4%, Tony Blair – 3%	13%	50%
2008	Nicolas Sarkozy – 12% , Barack Obama – 10%, Angela Merkel – 6%, Dalajlama – 3%, George W. Bush – 2%	10%	50%
2009	Barack Obama – 13% , Angela Merkel – 11%, Nicolas Sarkozy – 3%, Jerzy Buzek – 2%	12%	54%
2010	Angela Merkel – 12% , Barack Obama – 9%, Jerzy Buzek – 3%, Władimir Putin – 2%, Dmitrij Miedwiediew – 2%	12%	53%

Obecność Jerzego Buzka na tej liście jest, z jednej strony, świadectwem tego, iż obecnie Polacy postrzegają go bardziej jako polityka europejskiego niż krajowego, a z drugiej – że bardzo pozytywnie oceniają jego sukcesy. Zapewne niedawna wizyta w Polsce prezydenta Rosji, a także pewna poprawa atmosfery politycznej w stosunkach polsko-rosyjskich sprawiły, że na liście najbardziej znaczących w 2010 roku przywódców światowych mocną reprezentację ma Rosja – znaleźli się na niej zarówno premier tego kraju Władimir Putin, jak i prezydent Dmitrij Miedwiediew.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA